

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen a p o n k é n t, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán

küldve:

Egész évre	10 ft — kr
Félévre	5 ft —
Negyedévre	2 ft 50
Egy hónapra	1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasáboptitkos egyeztetésért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyitlár 4 hasáboptitkosért 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Hétfő, márczius 17.

54. szám.

Az antisemitizmus gyümölcsei.

(—) A czeglédi események mindnyájunk szívében élénk sajnálatot keltettek, annyival inkább, mert ez nemcsak a kegyelet ünnepeit mocskolta be, hanem egy olyan agitáció kifolyása, mely a közelebbi időben mind nagyobb-nagyobb mérvet öltött, s a nép legalsó osztályánál — tehát ott hol az értelmiség nagyon gyenge lábán áll — már-már igen elharapózott.

Sokan vannak, kik bennünket is vádoltak filosemita érzelmeink miatt, pedig isten látja lelkünket, ez akkor is, és most is a hazafias aggodalom kifolyása volt. Aggódnunk azon, hogy egy hazának gyermekei bármilyen egymásra támadjanak. Aggódnunk, mert a történelem sok szomorú példával igazolta már, hogy a félrevezetett nép soha nem állott meg a jog és törvény korlátainál hanem elvakult dühében, tört, rontott maga előtt mindent; lerontotta a szent oltárt is ha az szenvedélyének útjába állni merészelt. És mi lett a vége? Az, hogy a gyász és pusztulás évtizedekre sőt mint a Dózsa lázadás gyászos esete, évszázadokra kihatott az utókorra.

Hát ezt csak példának hoztuk fel arra, hogy az egyszer felkorbácsolt szenvedélyt lecsendesíteni igen nehéz, s többnyire siralmas nyomokat hágy maga után.

Midőn az antisemitizmus felütötte fejét, elfogta lelkünket az aggodalom, mert előre láttuk, hogy ez nem áll meg csak azon az uton, a melyen elindult, hanem mint a hógörgeteg seper útjában a mit talál. Jogrend, alkotmány, személy és vagyonbiztonság ez előtt a mozgalom előtt nem szent, s káros következményei mindnyájunkat érintenek, s mindnyájunkra kihatnak. És mert ezen aggodalmunknak kifejezést adtunk, ránk fogták, hogy phi-

losemiták vagyunk, hogy megfizetett sajtó vagyunk, s hogy — isten tudná mi mindenek vagyunk.

Mi tehát vártunk. Vártuk az eseményeket, mert bizton hittük, hogy az a mozgalom nem marad következmények nélkül.

Sajnos, hamarabb elkövetkezett az az idő, mint a hogy hittük. Hamarabb rá kell mutatnunk a következményekre, mint ahogy magunk is gondoltuk. Az antisemitizmus köpenye alatt folytatott üzemek Czegléden olyan tényekben törtek ki, melyeket elsimítani, vagy másnemű befolyásnak tulajdonítani nem lehet. Verhovay Gyula az antisemitizmus bajnoka megmutatta Czegléden, hogy az ő elvei még a függetlenségi párt hivatit is képesek lábaikról leveretni. A nép ha feltűntetik, a saját embereit is kész itni, ha az megpróbálja szenvedélyeinek útjába állani.

Megtörtént Czegléden — bár ne történt volna, mindnyájunk, nemzeti becsületünk szegényére — hogy a függetlenségi párt egyik tisztességes tagját Ugron Gábort, a féktelen szenvedélyében elvakult tömeg súlyosan megsebesítette, azért mert tudva van róla, hogy a Verhovay-féle elveket nem osztja.

Hát ennél már csak eklatansabb példa nem kell arra, hogy a tömeg fanatizálása mire vezet.

Ugron Gábor mint vendég ment Czegléde, és Czegléd a vendégjogot milyen tiszteletben tartotta? Mit szól hozzá most a külföld, az a külföld mely szereti elkakodni rólunk az eféle híreket?

Aunyi igaz, hogy nem válik valami nagy előnyünkre, hanem az is igaz, hogy az antisemitizmus legnagyobb szegényére és gyalázatára válik, s szent igaz az is, hogy ezen eset elég arra, miszerint a nép belássa, hogy az a fennem hirdett antisemitizmus nem egyébre való, mint arra, hogy annak köpönyege

alatt a jogrend felforgattassék; semmi egyébért, mint hogy aztán néhány ember a zavarosban haláshasson.

Hisszük hogy ez a szomorú példa elég lesz arra, hogy azok a tanok, melyeket mi már régen elítéltünk, mindenki által elítéltesenek, s azok az álrófiák egyszer már leléczáztassanak.

Martius 15.

D e g r é A l a j o s n a k .*)

Kedves barátom!

Ugy el vagyok már adósodva megígért munkákkal, hogy lehetetlen másképp kigázolnom belőle, minthogy kridát mondom s kiegyezem 20 perczentbe. Pedig hidd el nekem, hogy nagy igyekezettel fogtam hozzá a nekem megígért munkához a márczius 15-iki „Ország-Világ” számára, a miről meggyőződhetel, ha a fejezetek ezimeit elolvasod.

I. fejezet. 1848. Szabadság, egyenlőség, testvériség. II. fejezet. 1884. Zikezene, zak-czene, üssük a zsidót!

III. fejezet. 1848. Éljen a szabadelvűség! Le a conservativissággal. Előre! Előre! IV. fejezet. 1884. Le a szabadelvűséggel! Lobogjanak a conservativ zászlók! Hátra! Hátra!

V. fejezet. 1848. Talpra magyar! hi a haza! Hol az ágyuk? VI. fejezet. 1884. Talpalj magyar! hinak haza! Hol a „kis üst?”

De hát nincs időm ezt a szép tárgyat kidolgozni: az idén. Annál fogva ezuttal érdebe a fejezetek ezimeivel; hiszen esztendőre is nap lesz: akkor majd korábban kozzafogjunk s ha a kalandáriumból a márczius 15-ét ki nem felejtik, ha Te is is itt leszel, ha én is itt leszek, meg az „Ország-Világ” is is itt lesz, hát majd a jövő esztendei számban írjunk valami lelkesítő dolgot, hogy legyen a nagyon tisztelt publicumnak min nevetni, addig is maradok (mert muszáj) Budapestben, 1884. márcz. 10-én

hű öreg barátod
Jókai Mór.

Az „Ország Világ” legújabb számából.

A lovas lejjebb szállott alá a buczka meredekén, okos lova lába melyen vágódott be a sárba homokba midőn letelé csuszott, s pár pillanat alatt Gyura előtt állott.

— Ni ni hiszen kend az Péter bácsi.

— Megösmertelek a hangodról Gyura öcsém, nos hát hány hét a világ?

— Egyik sem hánya a másikat — felelt tréfásan — merre járt itt Péter bácsi?

— Regrutákat keresek.

Gyura kérdőleg tekintett feléje s két-kedőleg nézte tetőtől lova körméig.

— Csak nem lett tán kéé vármegye hadnagya?

— Az nem épen, hanem pusztai kapitány.

— Hibázik a kompániámba olyan legény mint te.

— Nincs kedvem katonáskodni — azért futom a világot.

— De nálam csak lesz kedved?!

— Nem tudom.

Másnap B a s k i Gyura a bábonyi szőlők alatti csárdában ott poharozott a B o g a r a k k a l, kikhez felesapott hetedik betyárnak — egy hét mulva pedig Juczi bekötött fejével ott lakott egy szabadszállási tanján, mint a legszebb betyár legszebb szeretője, nem a jövőnek, de a jelennek és a szerelemnek élve.

Visszaemlékezések.

(Bánkhán tegnapi előadása alkalmából E. Kovács Gyulától.)

II.

Mikor, hol és miképen játszottam Bánkot először?

De valamint nagylelkű szabómestermemet, ugy e szívélyes házi gazdám se pusztá szőszaporításból, ömlengésből vegyitem beszédem folyamába.

A románok programja.

Az oláh választók országos konferenciáján a következő programtervezetet terjesztették elő és fogadtattak el egyhangulag:

1. A párt a jelenlegi közigazgatási alapon áll és a haza alkotmányának törvényes terén kíván működni és résztveendő az országgyűlési választásoknál a románok által lakott minden vidéken.

2. A párt oda fog működni, hogy az 1868. 44. t. cz lelküismeretesen minden irányban fogantassék; névszerint a román nyelvnek hivatalos használata, a román értelmiségnek megfelelő alkalmazása és a művelődési intézetek létesítése tekintetében.

3. A párt oda fog működni, hogy a magyarországi választási törvény Erdélyre is kiterjesszessék.

4. Küzdeni fog a párt az összes elismert vallásfelekezetek szabadságáért és egyenjóságáért s annak megkönnyítéséért, hogy saját egyházi, iskolai és alapítványi ügyeiket autonómiájuk határain belül rendezhessék.

5. Működni fog a haza alkotmányának szabadelvű irányában leendő fejlesztésére, hogy annak magasabb elvei: a szabadság, testvériség és egyenlőség minél nagyobb mérvben érvényesíthessék, valamint küzdeni fog a közigazgatás tökéletesítéséért és miután az ország szabadelvű pártja ezen elvekre van tekintve, pártunk a szabadelvű párthoz csatlakozik.

6. Ezen program foganatása céljából központi bizottság állítatik fel, mely oda fog működni, hogy oly férfiak választassanak képviselőkkül, kik az itt kifejtett szabadelvű irányt követik.

A végrehajtó bizottságba dr. Gáll József, Szerb György, Jonescu Demeter, dr. Diakonovits Kornél, Bonts Dóme, Csató Lajos és Simoncses Leontin választattak.

Az elnök felolvasott üdvözlő táviratot, melyek Székely-Udvarhelyről, Balászfalváról, Nagy Somkutról és Lugosról stb. érkeztek.

Bonts Dóme indítványára az értekezlet a „Viitorul”-tet párt lapjának nyilvánította.

Miron Román érsek metropolita emelkedett hazafias beszéddel zárta be az ülést, megköszönve a vidéki választók küldötteinek a fáradságot és közreműködését.

Valamiképen e veres belésű szürnek akképen e barátságos lókupecnek is szerves összefüggése vagyon Bánkhol a nádorral, Magyarország nádorával vagy is annak általam megmérénylet első előadása történével.

Térjünk csak vissza indulásom reggelére.

Tehát bucsuzunk.

A paripamarkoláson edzett hatalmas tenyerek szorongatásai között ugyancsak lapuldoznak ujjaim.

Kijutunk az utcaajtóig.

Az utolsó Isten áldásával végre rá — vagyis felnézek a szekerre.

Uramfia! mit kelle látnom!

Két rettenetes ládát. Egyik a könyvtár, másik a ruhatár. S a két egymásra láncozott láda tetején, fenn a félboszusán, félkedélyesen mosolygó primadonnát.

Mi ez? Szólók elálmélkodva.

„Hát biz ez semmi egyéb, mint az, hogy nekünk ezen a trónuson, együtt kell bevonulnunk Mező-Tur városába.” Igy rendelte nem Béla király, hanem Nyíri a director.

A menykőbe! Ez már mégis impertinentia! Nem megyek. Nem megyünk. Hát nekünk, kik nélkül előadást se tarthatnak, épen nekünk kell ily nyomoruságban utaznunk?!

Indítványoztam, hogy fogadjunk külön szekeret a vakmerően könnyelmű director kontójára.

Igen, de menten eszembe jutott, hogy egy fillérem sincs. Hogy egy ujjonnan fogadott szekerem még előpenzt is találhat kérsni. S ha nem kap — pedig nem kap — aligha fog velünk csak úgy hitelbe, bizonytalanra megindulni.

Felkusztram tehát valamiképe a trónra, a királyné mellé. S jó gazdám, gazdaasszonyom, szekeresünk és mindnyáján visszatart-

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A „BOGARAK”

Rajzok a betyárvilágból.

Irta:

Tóth Mór.

III.

1862. év farsang napján a Duna-Tisza között egy igen kellemes verbungos nótán kezdttünk el táncolni, pompásan szólt benne a czimbalom, elarínét s megindult az izma még a beteg embernek is hallatára.

Czintányéron, czintányéron pogácsa
Fáj a szívem, fáj a szívem magára.
En rám bizony, én rám bizony ne fájjon
Ugysem leszek még a kendé a nyáron.

Dőncezi Peti hazajött a katonaságtól, kiszolgált az egész kapitulációt, bele szeretett a szép Gergely Juczi b a, Kis Körösön, megkérte, de kosarat kapott, ezt illusztrálta a fentebbi nótá s nem is hitták másképp mint Dőncezi Peti nótájának.

Péter derék, szép harminczas barna ember volt — s ilyeneken nem igen kapnak a 15 éves parasztleányok — nekik ez már vén ember ilyenhez, csak az özevgy asszony illik feleségül.

Péter azonban nem szerette a melegtett kaposztát, amint ő az özevgy asszonyok szerelmét jellemezte, neki fáj a szive a szép úde virágra Juczira, a ki pedig rá sem heridített, mert — mint már fentebb jelzém — vénekk tartotta magához. Meg azután Bas ki Gyuri b a a deli gányó legénybe volt szerelmes, ki valshol ott a fülöp szállási tannyak közt dohányoskodott, s arról volt nevezetes, hogy gyönyörű szép hangu nótás legény volt — még a katoná sor alatt sem volt, mégis egyike volt a legderekabb legényeknek.

Megis üzente Juczi Gyurinak, hogy jöjjön el az izsáki vásárra. Látták is egymást, beszéltek is egymással, kapott is Juczi aranyfürtös karikagyűrűt Gyuratól az újára, s vörös klárist szép fehér nyakára.

De jött a katoná sor, Gyurinak felírták bíró uramék a nevét, Gyura azonban nem akarta sem Juczit sem szülőföldjét, oda hagyni, s megugrott a katoná sor elől s elment bujdosóba.

Pedig nehéz dolog az a bujdosás. Egyik tanyától a másikig, egyik pupsárol a másikra. Egy két hétig meg-meghuzza magát valamely dohányosnál vagy valamelyik pástor embernél, segít jószívvel a mezőn — gulya, ménes vagy a nyáj körül, kap is jó szót eleget de hát mégsem otthon az. Messze kilátszik annak tornyá a nagy síkságon, hébe korbá elbarangol odáig, hová az eltévedt harangszót is fülébe hozza a Duna felől fuvó szellő, de hát annál nehezebb lesz a szive, annál nagyobb ködbe borul s eszébe jut az a nótá.

„Zöld az erdő, zöld a fája levele
Kinek nincsen biztos tanyája helye.
A kit otthon pulá ágyra nem várnak
Mindén bokor szállást ad a Betyárnak.”

Előbb csak csendesen suttogva mondogatja el magában — szemeiből kiperdülnek a nehéz könyök, megázattják a buczka g y a p á r növényzetét, melynek oldalában sütkérezett — majd összeszedi magát, harsányan rágyújt a nótára s gyönyörű bariton hangja végig hangzik a nagy pusztaságon.

— De rácsz édes öcsém mulatozni, szállalt meg egyszerre mellette egy erős hang s mire Gyura feltekintett, felette állott az idegen a buczka tetején, nyergelt s ü r ü kis pejen lovogolva — s a magasból messze szét tekintve a vidék felett, mely ott lábai alatt elterült.

— Ha is — válaszolt dacosan Gyurka hátra sem tekintve a megszólaló felé — dolgomtól eleget rá érek.

A czeplédi vérengzés.

13-án több czeplédi lakos a mérsékelt függetlenségük közlő bejelentették hivatalosan, hogy a márcz. 15-iki ünnepélyre több képviselőt hívtak, kik közül Ugron Gábor fog beszélni tartani a Kossuth téren. Ez a város által megengedett s később a Verhovay-féle párt is hasonló kért. Verhovay jelentetvén be szónokolt. Ez is megengedett de úgy, hogy csak ha amazok elvágják, akkor következnek a Verhovay pártiak, Verhovay és társai a tegnap esti vonattal érkeztek. Óriási tömeg fogadta őket. Verhovay az indóháznál beszélni kezdett és a vele egy vonaton jött Ugronékat beszérelte, majd Csátár kezdte lázítani a tömeget mondván, hogy ne engedjék Ugronékat szóhoz jutni semmi áron.

Az ünnepélyt istenitiszt. előzte meg, de márcz alatt is a Kossuth téren az emelvényt óriási tömeg állta körül. A polgármester ezt sejtve, már előbb felszólította a helyben állomásozó huszárezred parancsnokát, hogy a katonaság legyen készen. Ez összegyűlt a város szélén lévő Széchenyi-téren. A templomból kijöve, Verhovay Gyula, Csátár, Széll György s több pesti natiál ember az emelvényre felkapaszkodtak, és Verhovay a tömeg éljenzése közt beszélni kezdett. Ekkor érkeztek Ugron Gábor, Herman Ottó, Prónay Gábor, Hojtsi Pál és Hegedüs Károly. Ezek és kísérelők követelik, hogy Ugron Gábor beszélni. A Verhovay-párt nem engedett és Verhovay emberei Ugronékat tojásokkal kezdték dobálni. Lökődési, szidni, az állványon levők pedig ellenük tüzeltek a népet. Ekkor Széll György fölemelve egy nemzeti zászlót, Ugron Gáborra mutatott vele, e szavakkal: „ezt a nagy feketét.“ Óriási zsvaj keletkezett.

Herman Ottót egy egész csapat vette körül, s talán nagyobb baj eshet, ha törbötjára nem apellál. A jelenlévő hét csendőrt felütözt szuronyal akarta visszazoritani a tömeget, mire a nép ezeket támadta meg s a városház falának szoritotta, mialatt Ugron és a többiek kijutottak a tömegeből, s a néptömeg szelére állván várták a történéseket. Ugron hallgatni a beszédeket újra visszament az emelvény aljág, s ott állott egy ideig. Miután azonban megunt Csátár beszédjét visszafelé indult. Ekkor inzultálni kezdte a tömeget. Előbb csak emelgették a botokat, azután tüni kezdték. Vagy öt helyen bevették a fejét, szemé alatt pedig egy nagy sebet ütöttek. Vértől ázva jött be a városház udvarára, hol a jelenvolt Csurgay orvos kezelte alá véte. Verhovayék azallat tovább feleltették a szónoklatokat óriási zsvaj és láma között. Nagysokára volt kéznél két század huszár, kik az exercirozásból parancsoltattak haza s megtisztították a szeméttől a piacot. Ugron sebe miatt a déli vonattal Budapestre utazott, elkísérte Hegedüs Károly is, a ki estére azonban visszatért, Hermann, Prónay és Hojtsi itt maradt, hogy az este rendezendő banketten részt vegyének. A katonaság felvonulása alkalmával többeket legázolt, néhányan karddal kaptak sérüléseket. A polgármester Csátár, Persay, Szemmetz s néhány más főigazgató elvágására nézve meglette a lépéseket, először azonban telegrafikus jóváhagyást kért Pestmegye alispánjától Földváry Mihálytól. Azallat az illetők elutaztak a városból.

A délutáni vonattal megérkezett az al-

hatlan kacagása közt megindult a terhe alatt nyekve-nyikogó társzekér.

„Az isten áldja meg kedves gazdram!“ Rázom felé kalapomat.

„Hahó! Valami jutott eszembe. Anyok! hozd ki csak az ujjamat. Menjenek csak no! Osztan áljának meg az utolsó koresmánál. Én is mindjárt ott leszek!“, Ezzel eltiut istállója mögött. Mi pedig mentünk mendegéltünk a hogy lehetett, minden velünk szembejövők boszantó megjegyzései s csufondáros kacajai közt.

Nem tudtam mi ezélya lehet a gazdámnak. De mire oda értünk a nevezett koresmához, melyre szekerünk nagy fontosság-gal figyelmetetett: eltökélt határozattal emelkedett mind bennem mind a primadonnában hogy e koresmánál utnak bocsátjuk a társzerket, s történnék bármí: külön fogatot keritünk Turra.

Leszálltunk, bementünk. S könyvtár, ruhatár, a láthatár kékélő távolában elmerült...

Alföldi csárdában nem sokat zaklatják az embert a „mi tetszik“-kel, „mit parancsol“-lal. Allapotunkban ez nagy áldás volt. Tanakodtunk. Mi tevők legyünk? Hogy tegyünk szert szekérre?

Egyszer látjuk az ablakon, hogy az én gazdám pejkója hátán bekanyarodik a kapun s pár percz múlva előtűnik föl.

„Hát én biz azért jöttem, hogy együtt költünk el ezt a kis reggelit! Kovács ur tudom, hogy még nem evett semmit. Az ifiaszony meg ha evett volna, se veti meg tudom egy böcsületes magyar ember szives kinalását.“

Ezzel asztal mellé kerekedve, kibont egy szép fehér asztalkendőt. Gyönyörű, piros eres, fehér szalonna, egy hatalmas darab füstölt kolbász, pár tucet tapertós pogácsa, hasonlíthatlan domboruságu fehér cipó táru örömtől káprázó szemcink élé.

Mi tagadás benne? Örültem neki.

ispán és a megyei főigazgató egy aljegyzővel. Az alispán még távlatilag képviselői ülést hízott össze. Az ülésen a városi tanácsot zsufozásig tömve volt. Az alispán, ki már értesítette volt a történnékről, hosszab beszédelét tartott, mérsékeltre intie a képviselőket és felhívta a polgármestert, nevezze meg, ha esetleg a városi tisztviselő vagy képviselő közt akadt volna csak egy lázító is. Erre óriási zaj keletkezett. Sokan kiabáltak, hogy akadt nemcsak egy! Főképp bizonyos Mészáros Lajos képviselő nevét emlegették. Az alispán kihirdette azután, hogy het órától kezdve őráratok fognak a város utcáin járni és senki ne menjen az utcán mutatkozni vagy csoportosan álldogálni. A határozatot a lakosságnak szintén kihirdették. A városház előtt nagy tömeg, leginkább esősélek lézengett és csendőrök, huszárok igyekeznek a tömeget féken tartani. Ugron Gábor ma Budapestre ment. Ugy mondják, hogy sebe súlyos. A többi képviselők azonban itt maradtak. Ma estére öt helyre is van bankett tervezve Verhovay tiszteletére. A tömeg folyvást öt élteti. A zavaragnál a csősélek gróf Kornis alapítványi igazgatót is inzultálta, úgy hogy alig lehetett megmeneti. Elfogatások eddig nem történtek.

Lásd „Legujabb“ rovatunkat.

Külföld.

× **Hogyan becsülik meg más nemzetek államférfiaikat.** Sella, az olasz jobboldali elnök egyik kiváló tagja s egykor pénzügyminiszter meghalt. Halála alkalmából a kormány, mely most ellenfeleiből áll, azt indítványozta, hogy emlékszóbot állítsanak Sella, melynek költségeihez az állam 100,000 frankkal járul. Crispi régi ellenfele azt indítványozza, hogy Sella valamennyi beszéde a kamara költségén közzétéssék. Az elnökség intíványai és Crispi indítványa egyhangulag elfogadtattak. A kormány emlékszóbot felállítására iránti indítványa Baccarininek azon módosítványával fogadtattat el, hogy az emlékszóbot a pénzügyminiszterium épülete elé emeltesék.

A franciaik nagy győzelme. Millot tábornoknak Bac-Ninhből márcz. 13-ki kelettel küldött távira szerint a franciaik száz ágyut, sok fegyvert és nagy tömeg löszert ejtettek hadi zsákmányul Bac-Ninh elfoglalásánál. A francia katonák közül márcz. 12-én hatan estek el és huszonötön sebesültek meg.

Napi hírek.

— **Felolvasás.** Tegnap délután érdekes és tanulságos szak felolvasást tartott Plohár Pál a tisztántali kerület szőlészeti és borászati vándor-tanára a városháza nagytermében a szőlő ökszerű műveléséről. Szép számú érdeklődő közönség gyűlé össze ez alkalomra a mondott helyen. A felolvasás melegen ajánlotta a szőlőnek, e ma már nem csupán élvezeti, de mint általánosan elismert egészséges tápszernek minél nagyobb területeken való termesztését, különösen a homokos talajon, mely felett számos kintű fajnak kedvező. Felolvasó a szőlőművelésnél négy dolgra hívta fel a szőlőtulajdonosok és szőlőművelők figyelmét, u. m. a tervszerű berendezésre és munkálatra, a jó metszésre, a szükséges munka megadására és a borászati tudomány vívmányainak fölhasználására. A felolvasás kizárólag a két első mű-

velési rész bővebb fejtegetése körül forgott. Így a tervszerű berendezésnél első feladat a művelés alá vett területnek felmérése, azután jön: arról térkép készítés, dülök, sorok és tőkék menetének egymástól távolságának megállapítása; majd a szőlőfajok megválasztása a talajra, climára, s más helyviszonyokra tekintettel. A szőlőművelésnél fontos dolog az, hogy a szőlőt borkak vagy gyümölcsnek termesztik? Felolvasó Debreczennek különösen a gyümölcsnek való természet tanácsolja; ehhez kevesebb művelési és beruházási költség kívántatik és így ha piacot tudnak hódítani, sokkal jövedelmezőbb mint a bor termesztés. Erre nézve számos, a homokos talajon sikerrel mivelhető, az itteni éghajlatot szerető szőlőfajt sorolt elő felolvasó, s egyszerűsített jelentette, hogy a kecskeméti országos új szőlőtelepen már most megrendelhető az oportó és burgundi (1000 db. 12 frt) a rizling (á. 10 frt) és a fehér (á. 8 frt). A többi fajok pedig a jövő évben szinte kaphatók lesznek. A tervkészítés után szólt a költségvetésről és a vesszőültetésről, melynek többféle módjai közül legelőssőbb időki-melőbb az u. n. rigormozás. Az ültetésnél kiváló helyrehozandó a fajok elkülönítésére. — A felolvasás második részét a nyitás és metszés, valamint a különféle művelés módok (töke-lugas és czombművelés) ismertetése képezte. A metszést illetőleg felolvasó öszi részleges és tavaszi általános és így kétszeri metszést ajánlott. Az itt emleltetett elmondottakat felolvasó ma délután Csának József sétakerúti szőlőjében gyakorlatilag is előadta.

— **E. Kovács Gyula** kintű vendégművésznök tegnap „Bánk bán“ czímű szerepét játszotta. Hogy a debrecz közönség mily érdeklődéssel viseltetik az egyedüli magyar tragikai színművész itteni vendég szerepléséről bizonyítja az, hogy tegnap a színház minden zugában zsufolóság megtelt, úgy hogy még a zenekar helyiségében is ülőhelyeket kellett alkalmazni. A művész nagyszerű alakítását nagy figyelemmel kísérte a közönség s csaknem minden jelenés után falrengető tapsviharban tört ki.

— **Köszönet.** Mindazon t. barátok és ismerőseink, a kik néhai Falk T. Antal urnak f. hó 14-én történt gyásztisztelettel töltemes megjelenésük által az elhunyt iránti jóindulatuk és irántunk való részvétlőknek adtak kitejeztést, fogadják ez utón leghálásabb köszönetünket. A g y á s z o l ó c s a l á d.

— **A kaszinó közgyűlése.** A debreczeni kaszinó tegnap délelőtt tartotta meg évi rendes közgyűlést és nagy számú tagok részvételével. A gyűlést Szöggye István elnök nyitotta meg s aztán Boeczkó Sámuel titkár olvasta fel a választmány évi jelentését, melyből megtudjuk, hogy a múlt évi bevétel tett 8783 frt 40 kr., s ebből a kiadások után maradt 994 frt 04 kr. — Az egylet vagyonra 24 István malom részvény 2400 frt értékben, butorok 4725 frt 59 kr., könyvtár 1636 frt 55 kr., és behajtandó díjak fejében 208 frt; összesen 9764 frt 18 kr. A kaszinó járat 30 magyar 6 német s 1 francia lapot. Van a kaszinónak ez idő szerint 294 rendes tagja 15 vidéki és 10 rendkívüli tagja. A választmány több rendbeli határozatát megerősítette a közgyűlés. Így helybenhagyta hogy a korlátok közé szoritott ferblit játék megengedhető a kaszinó termében továbbá hogy felszaporodott titkári teendők könnyítésére egy helyettes titkár választ-

tassék. Ennek választását a közgyűlés elnökségre bízta. A s a k k d i j j a k szedését a közgyűlés eltörölte. — A gyűlés egyik leggyelemnem méltóbb pontja volt Elek Lajos tanár felszólalása, ki élesen kelt ki a kaszinó mai működés ellen, a midőn szellemi nemes hivatásának nem igyekszik kellőleg megfelelni. Csodálkozva látja, hogy a kaszinó költség előirányzatában 9000 frt évi kiadás-nál csak 50 frt szerepel cziólokra, és 130 frt könyvekre. Kéri a választmányt, hogy mint régebben egy most is hasonló oda, hogy a kaszinó teljes erkölcsi súlyával vesse közbe magát, minden üdvös mozgalomban. Az elnök és a titkár szolgáltak némi felvilágosítással felszólalónak s aztán következett a tisztújítás. Az elnök, alelnök, titkár, pénztárnok, jogtanácsos egyhangulag újra megválasztattak. — A választmányból a kilépő 12 tag csaknem egészen újonnan megválasztott. Ezek következők: Eráter Imre (57) Leszkay Ferenc (56), Ferenczy Elek (54), Mészáros József (50), Szunyogh Sándor (50), Simonffy Sámuel (45), Buzás Elek (42), Várzi János (41), Nánassy Ferenc (39), Csarika János (33), Schweiger László (32), Holländer Gyula (30). Pótló tagok: Sárváry Lőrinc (25), Lászkó Sándor (25), Szöggye János (23) és Szabó Kálmán (22). Ezenkívül még számosan kaptak több-kevesebb szavazatokat. Ezzel a közgyűlés véget ért.

— **Somló Sándor és Vadnay Vilma esküvője.** V a d n a i Vilma kisasszonyt, a szegedi színtársulat szeretetreméltó művésznőjét szombaton este fél nyolcz órakor vezette oltárhoz Somló Sándor, a társulat egyik legjelebb tagja. Az esküvő a legnagyobb eszűben, mondhatni titokban folyt le, a menyiben a szertartás idejéről a szegedi közönség e legkevésbé sem volt tájékozva. A bájos menyasszony föltűnés nélkül s mintha csak sétáját végezn, egyszerű, szürke utcai toilette-ben jelent meg Beódy Gábor tanuval a plebánia-hivatalban, hová csakhamar Somló ur is megérkezett. A vőlegény részéről tanuként úr Nagy Vince szerepelt. Az esketést Kreminger prépost végezte s kivül, valamint a boldog páron, a két tanu és a sekrestyén kívül senki sem volt a boldog pár hűség esküjének szemtanuja.

— **Lugossy József** elhunyt tudosunk temetésénél tudvalevőleg az academia képviseltette magát. Az academiának, erre vonatkozó megbízó levelét melyet a debrecz. főiskola igazgatóságához intézett, — alkalmunk van közölhetni. Így hangzik: Tekintetes főiskolai igazgatóság! A magyar tudományos academia fájdalmas részvétellel értesült Lugossy Józsefnek f. hó 7-én történt haláláról. A boldogulthan nem csak a debreczeni ev. ref. főiskola vesztette el egyik nagy tudományú és érdemű tanárát, hanem a magyar tudományos academia is egyik legjelebb és legjelebb rendes tagját. Lugossy József kintű tehetséget nemes jellemmel, lángoló lelkesedést fíradhatatlan szorgalommal egyesített magában. — A keleti nyelv-eknek alapos és széleskörű ismerője volt; de különösen a régi magyar nyelvet, irodalmát és nemzeti hagyományainkat buvárlotta nagy előszeretettel és gyűjtötte emlékeit áldozatos szorgalommal. Jeles értekezései csak töredékei voltak azon nagy munkáknak, melyeknek bevégzésében beteges állapot folytást gátolta. De így is mindig dolgozott, amikor csak tehette s mint tanár nem egy jeles nyelvész és irodalombuvárt

nevelt fel a ma Fogadja a teki magyar tudomány jezését, amelye hogy két rend Szilády Áron ut ki boldogult te maradtunk a te ságnak — Budapesti szolgái: másodelnök. G. titkár.

— **Halál** zella, Béla, Hon Báró Staudach tudatják a felejtér Báró STAUKor Imrénének lakor, élete 40-2 vegysége 3-ik lett kimúltat. folyó hó 17-én.

Várad utca 21 kath. egyház sz utcazi sírkertben az engedtel sz 9 órakor fog a tati. Végstisztes raitainkat és ősmeghívjuk. Debb Az örök vilagos.

— **Dr. Ró** oklevele a folyó gyűlésen kihirdetve 1792-ik sponként délelőtti óráig rendel, és ezen időben ingy.

— **Gyászi** gőczy Sándorné Szuhányi Ida, bilkei Galgóczy Péchy László, e Manó, Miklós Jenő s neje ezek gyermekei, bilkei Galgóczy may Ödön s eze Béla és György Anna és férje kint mint ezek gyerme

Hird

Alföldi ez zönséggel, hogy **álany-le** mely fényt nem van óva a legjű árusítja.

Megjegyzet más czég által ákek nem valódi készítmény.

Szamos lát

ÁB

az „I S T V

kés

— készpénz

Árak a

kő

KÖTELEZETTSÉ

in

AB. Asztali dara

C. Szinte középs

0. Királyliszt

1. Lángliszt

2. Montliszt

3. Zsemlyeliszt 1-

4. „ „ 2-

5. Fehér kenyérli

6. szinte

7. Közép kenyérli

8. „ „

8 1/2. Barna „

9. „ „

9. Lábliszt

10. Veres liszt

11. Finom korpa

12. „ „

12. Durva korpa

12. „ „

12. „ „

Simán ártott buzab

Ugyanaz

D A R A

25 kg

100 kilogram

60 kg

Debreczen, 18

Kisebb vételek

(Folyt. köv.)

nevelt fel a magyar tudományosság számára. Fogadja a tekintetes főiskolai igazgatóság a magyar tudományos akadémiára részvétele kifejezését, amelyet azzal is tanúsítani kíván, hogy két rendes tagját, Budenz Józsefet és Szilády Aront urakat mint képviselőit küldi ki boldogult temetésére. Teljes tisztelettel maradtnak a tekintetes főiskolai igazgatóságának — Budapest 1884. március 8. alázatos szolgálói: Dr. Pauler Tivadar, másodelnök. Gyulai Pál, helyettes főtitkár.

Halálozás. Marjalaky Vilma, Gizella, Béla, Ilonka, Róza, Kálmán és Imre; Báró Staudach Adolf; szomorodott szívvel tudatják a felejtethetlen jó édes anyja és testvér Báró STAUDACH VILMA özv. Marjalaky Imrénének folyó hó 15-én esteli 9 óra kor, élete 40-dik, házassága 22-dik évi, özvegye 3-ik hetében vizkórban bekövetkezett kimúlását. A boldogultnak földi részei folyó hó 17-én délután 3 órakor fognak Kisvárad utca 2119-dik számú háztól a római káth. egyház szertartása szerint, a cselekedteit sirkeztben örök nyugalomra letéttetni. Az engesztelő szent-mise f. hó 18-án, délelőtt 9 órakor fog a Mindenség Urának bemutatottatni. Végítészességére rokonainkat, barátainkat és ömerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1884. mártius hó 16. Az örök világosság fényeskedjék neki.

Dr. Rózsa Mór orvos, kinek tudori oklevele a folyó hó 13-án tartott városi közgyűlésen kihirdetett lakását Széchenyi-utca elejére 1792-ik számú házba tette, hol is napoként délelőtt 8-9 óráig, délután 2-4 óráig rendel, és pedig szegényeknek ugyanazon időben ingyen.

Gyászjelentés. Özvegy bilkei Galgóczy Sándorné született hiripi és ivácsi Szuhányi Ida, bilkei Galgóczy Zsigmond, bilkei Galgóczy Etelka s férje péch-afalusi Péchy László, ezek gyermekei, u. m. László, Manó, Miklós és Jenő. — bilkei Galgóczy Jenő és neje szül. kölesei Kölesy Hella, ezek gyermekei, u. m.: István és Sándor, — bilkei Galgóczy Magda és férje szőlősi Jarmay Ödön s ezek gyermekei, u. m.: István, Béla és György; — továbbá bilkei Galgóczy Anna és férje kölesei Kölesy Antal, valamint ezek gyermekei, özv. kölesei Kende La-

josné, szül. hiripi Szuhányi Laura s gyermekei a magok és még számos rokonai nevében fájdalommal teljes szívvel tudatják néhai bilkei GALGÓCZY SANDORNÁK, a vaskorona-rend III-ad osztályú lovagjának, Szatmármegye volt alispánjának, s 9 éven át országgyűlési képviselőjének, a legszeretőbb férjnek, legjobb apának, nagyapának, testvérnek, — sógor és rokonnak élete 61-ik, boldog házasságának 36-ik évében f. évi március hó 14-én d. u. 5 órakor, tüdőszélhűdésben Poresalmán történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemti f. évi március hó 17-én d. e. 11 órakor fognak ugyanott ret. egyházi szertartás szerint a földnek átadatni. Aldás és béke lengjen porai felett!

Áttérés. Pálmay Ilka asszony, a népszínház ünnepelt művésznője, a katolikus hitről a protestáns hitre tér át. Ebbeli szándékát már be is jelentette az erzsébetvárosi róm. káth. plébánián. Ugy tudjuk, hogy ez áttérés egy válópör megkezdésével áll kapcsolatban, melynek sikeres befejezése után a kedves művésznő ismét magára veszi hymen rózsálczázatát.

Egri veres bor. Kornhoffer József szent Anna utcai fűszerkereskedésében 1880-diki termései finom zamatu egri veres bor literonként 54 kr-ért kapható.

Varrógép raktár. Frister és Rossmann berlini varrógépgyárosok városunkban nagy raktárt mindennemű varrógépekből rendeztek be, melynek képviselője, Hersch Kovitz Henrik ur mindent elfog követni, hogy a t. közönségnek még a legfokozottabb igényeit is kielégíthesse. Bővebbet a mai számunkban foglalt hirdetésben.

Egy jó házból való fiu, ki jó iskolai bizonyítványokkal rendelkezik, a „Debr. Ellenőr“ könyvnyomdájában tanuló felvételt. Értekezhetni a nyomdai művezetővel.

Halálos ítélet a szakácsnak gyilkosaira. A szakácsnek gyilkosainak pörében a kivételes törvényszék kimondta a halálós ítéletet. Az államügyész terjedelmes vádbeszédet mondott, melyben a vádat Schenk Károly ellen a bizonyítási eljárás alapján még több tényre terjesztette ki. A védők rövid védőbeszédei után a törvényszék visszavonult tanácskozáni. A tanácskozás két óra hosszat

tartott. Öt órakor Lamezan gr. elnök a sűrű sorokban ülő közönség néma figyelmében felolvasta az ítéletet, mely szerint Schenk Hugó bűnösnek mondatik a véghez vitt és megkísérelt orv- és rablógyilkosságban, rablásban és lopásban való bűnrészességben; — Schlossarek Károly bűnösnek a véghez vitt és megkísérelt orv- és rablógyilkosságban és a rablásban való bűnrészességben. Schenk Hugó, Schlossarek Károly és Schenk Károly ezért kötél általi halálra ítéltetnek. Az ítélet először Schenk Károlyon, azután Schlossareken és végül Schenk Hugón hajtatik végre. A közönség e várt ítéletet a meglepetés minden jele nélkül fogadta. Az elítéltek lemondtak a semmisegipanaszról és így az ítélet azonnal jogerőre emelkedett. Schenk Hugó így szólt: „Én meg vagyok elégedve a törvényszék ítéletével; kész vagyok meghalni.“ Schenk Károlyra vonatkozólag, híre jár, hogy a törvényszék megkegyelmezésre fog ajánlani és a halálós büntetés helyett megfelelő börtönbüntetést fog indítványozni.

Ingeny emléklap. Orvosi-kezdemenyesséssel, a malata gyógykészítmények híres feltalálója, Hoff János, es. k. udvari szálító a legtöbb európai udvarnál, es. k. kamarás stb. Bécsben, Graben, Brännerstrasse 8., 35 éves üzleti forgalmára és ugyanazóta fennálló találmányának megemlékezéséül egy osztrák magyarországi történelmi emléktábla ugyiszintén egy 1884-ik évre szóló történelmi naptár és egy világtörténelmi jegyzék kiadást rendezett, mely a feltaláló Hoff János kívánataira minden érdekeltnak ingyen küldetik meg. — Miután abban számos orvosi kísérletet és az érdekelt közönségnek egy kimerítő magyarázatot nyújt ezen emléklap, különösen vérbetegségekben, sápadtság, vérértékeség, hőmorrhoiden stb.) szenvedőknek értékes tárgyat képez.

A legdrágább napernyő jelenleg az angol királynő. A gazdag keletindiai társaság ajándéka s kizárólag indiai termékekből készült. Az ernyő selyemszöveve oly finom, hogy oly finom szövetet eddig még nem készítettek. A szállak a legtarkább színekből vannak összeállítva. A nyél egészen

elefántesontból van s ritka faragványokkal ékesített. Az ernyő képesai egészen aranyból vannak; a nyél markolata ki van rakva gyémánttal s más drágakövel. A királyné csak különös ünnepélyes alkalmakkor használja az ernyőt.

Legújabb.

„Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai.
Budapest márcz. 17. A képv. ház mai ülésén elnök olvassa Ugron György levelét, melyben részletesen leírja a Czeglédi történeteket, s a háztól orvoslástkér. Tiszta Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy szigorú vizsgálatot indít közigazgatási uton. Széll György tiltakozik ugyan Ugron levelének azon vádja ellen, mintha ő a népet izgatta volna, ellenkezőleg szóló Ugront és társait előzetesen értesítette, hogy le ne jöjjenek Czeglédre mert a nép ellenök fel van ingerülve, így aztán a nép saját módja szerint elbánt velök. Ezután a ház Ugron levelét határozathozás végett a mentelmi bizottsághoz utasította.

Ezután megkezdett a tiszasabályozási tjavaslat részletes tárgyalása.

Wiesbaden márcz. 17. Erzsébet királyné és Valeria főhercegnő reggel ide érkeztek.

Madrid márcz. 17. Köztársasági jellegű katonai összecsukvés fedeztetett fel. Velardi és Villacamira tábornokokat, két hadnagyot és négy altisztet elfogtak.

Színház. Márcz. 17-én E. Kovács Gyula harmadik felléptéül adatik:
F A U S T,
tragédia 5 felv.

Felolós szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértési Arnold.
Főmunkatárs: **Karczag Vilmos.**

Hirdetmény.

Alőírott ezennel tudatja a n. é. közönséggel, hogy mindenféle mértékeket **álany-lemezből (nickl),** mely fényét nem veszti és a rozsdától megvan óva a legjutányosabb árak mellett árusítja.

Megjegyzem, hogy a már helyben más czég által árusítandó ugyanily mértékek nem valódiak, csupán csak utanzott készítmény.

Számos látogatásért esd
Kulesár Antal
bádogos.
Csapó utca 10 sz.

51.
380. szám.

ÁRJEGYZÉK.

az „ISTVAN“ gőzmalom készítményeinek
— készpénz fizetés mellett. —

Árak ausztriai értékben
költségmentesen
KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL, DEBRECZENBEN
ingyen zsákkal.

AB. Asztali dara nagyszemű	100 kiló	19.60
C. Szinte középszemű		18.60
0. Királyliszt		18.60
1. Lángliszt		18.—
2. Montliszt		17.40
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű		16.80
4. " 2-od rendű		16.—
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű		15.40
6. " szinte 2-od " "		14.40
7. Közép kenyérliszt 1-ső " "		13.60
8. " 2-od " "		12.80
8 1/2. Barna " 1-ső " "		11.40
8 3/4. " 2-od " "		9.40
9. Lángliszt		7.60
10. Veres liszt " " á 50 kigr.		—
11. Finom korpa zsákkal 50 " "		5.40
11. " " " " " " " " " "		4.80
12. Durva korpa zsákkal á 50 kigr.		5.20
12. " " " " " " " " " "		4.60
Simán őrlött búzaliszt zsákkal 75 kgr		10.40
Ugyanaz " " " " " " " " " "		9.80

DARA és LISZT.
25 kilós zsákokban
100 kilogramm zacskóval együtt
60 krajár drágább.
Debreczen, 1884. febr. 19.
Kisebb vételknél 60 krajár drágabb.

MATTONI-FÉLE BUDAI KIRÁLY KESERÜFORRÁSOK

Deák Ferencz-forrás, Hunyady Mátyás-forrás, Szt.-István-forrás, Gróf Széchenyi István-forrás
Mattoni és Wille, Budapest.
Kapható minden gyógyszerüzletben és ásványvíz-kereskedésben.

Kávé ár-mérséklet.

C. Goverts és T-sa Hamburg
alt. Wandrahm No. 45.
szállítanak csak kezeség mellett szép kávékat rendkívüli olcsó árakon portómentesen utánvétellel:

5 kiló Liberia, igen kedvelt fin.	3.50
5 " Guatemala, kitűnő " "	4.30
5 " Cuba, brillians " "	4.50
5 " ff. Ceylon, nagyszemű " "	5.—
5 " Menado, nemes faj " "	5.40

MATTONI-FÉLE GIESSHÜBLER
legújabb érvényes
SZAVANYU-KÜT
legjobb asztali- és üdítő ital,
kitűnő hatásnak bizonyult köhögéssnél,
gegebajknál, gyomor- és hólyaghurtnál.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

GOLDENSTEIN legújabb szabadalmazott mosószer

megtakarít fát, gyertyát, szent és megkímél minden fáradságot, nélkülöz mindentféle mosóeszközöket és tiszta az ártalmas és ruhát rontó essentiától
Főraktár Bécs, I. Fleischmarkt 15.
Kapható minden fűszer- és gyarmatár kereskedésben. Ismétlésütőknek árkedvezmény.

SZABÓ LAJOS DEBRECZENBEN, rózsater.

ajánlja a nagyrédmű közönségnek tavaszi és nyári czikkeiben nagy választásu raktárát:
DIVATOS RUHAKELMÉK.
Fekete és szines ternók, kasmirok, kendők.
GYÁSZ CZIKKEK.
Szines perkál, kreton és szatinok.
KITŰNŐ SZABÁSÚ FÉRFI INGEK.
Vászonneműek, ágyterítők. Fekete selyem kelmék és kendők. Jó minőségű kötő pamutok. Ruhadiszek, gombok, csipkék, szalagok.
NAPERNYŐK és ESERNYŐK.
== J u t á n y o s s z a b o t t á r a k ==

Előfizetési felhívás a
„MAGYAR HÁZIASSZONY
háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilap, a magyar háziasszonyok országos egyesületének hivatalos közlönye, III. évfolyamára. Szerkesztik: Csizsér-Ugróczy Ida, Andrea és Vértess W. József.
Előfizetési árak:
Egész évre 6 frt. — Fel évre 3 frt. — Negyed évre 1 frt 50 kr.
Előfizetések a „Magyar Háziasszony“ kiadóhivatalához Budapest, Váci-körút 20. sz. intézendők.
A „Magyar Háziasszony“ hetilapból mutatványszámokat bérmentesen küld a kiadóhivatal mindazoknak, kik eziránt hozzá legezelszerűben levelező lappal fordulnak. Előfizetések a hó bármely napjától elfogadtnak.
A „Magyar Háziasszony“ kiadóhivatala Budapest, Váci-körút 20.
E szaktlapnak egyik háztartásból sem szabad hiányozni, miután utmutatásai mellett több száz forintot lehet a háztartás-bau megtakarítani.

Maria-celli gyomor-cseppek;
jeljes hatásu gyógyszer a gyomor minden bántalmait ellen.
es felülmulthatatlan az etvágy-hiány, gyomorgyengeség, rossz szagú lehellet, szelek, savanyu felbűgös, kölika, gyomorhurut, gyomorégés, hnygöképződés, túlságos nyálkakepződés, sárgaság, andor és hányás főfajás (ha aza gyomorból ered), gyomorgörcs, székazarulat, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, gilisza, lép- és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.
Egy üvegeso ara használati utasítással együtt 35 kr.
Kapható: Debreczenben Dr. Rothschnek V. Emil Göttl Nándor, Tamásy gyógyszerész uraknál, Kun-Szt.-Márton Batha Zoltán gyógyszerészárában, valamint az osztr.-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárában és kereskedésben.
Központi széküdesi raktár nagyban és kisnyben.
Brady Károly,
„az öngyálhoz“ címzett gyógyszerárában Kremierben, Morvaországban.

PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

TÖRLESZTÉSI

JELZÁLOG-KÖLCSÖNÖKET

engedélyez

5%-os bank-záloglevelekben,

előnyös feltételek mellett és pedig földbirtokra a magyar korona területén, valamint a vidék nagyobb városaiban fekvő bérházakra is.

Ezen üzletre vonatkozó határozmányok kívánatra megküldetnek.

5 évi jótállás. Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy a helybeli piaczon és környékén saját varrógép gyártmányainkat, ugyszinté mind az általunk vezetett amerikai, angol, német és belföldi készítmény egyedüli főraktárt

HERSCHKOVITZ HENRIK

urra ruháztuk át, ki is minden megbízást szokott pontossággal és legolcsóbb gyári árak számítása mellett eszközölni fogja.

Mély tisztelettel az ezelőtt **FRISTER és ROSSMAN** varrógépgyár részv. t. Berlinben.

Vonatkozással fentebbi körözünyre, van szerencsém a nagyérd. közönséggel tudatni, hogy ugy a helybeli piacra valamint környékére az ezelőtt Frister és Rossman berlini varrógép gyár főraktárát átvettem és elárúitási helyemet illetőleg üzletemet a piacz és hatvan utca sarkán Tóth Gyula ur bázában mai napon nyitottam meg.

Midőn mindenkor a legnagyobb varrógép választékot ugymint azon alkatrészeit minden letező systemához raktáron tartok, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy minden követelménynek a legolcsóbb gyári árak számítása mellett megfelelek, és midőn a nagyérd. közönség becses partfogását kérem, ígérem a legpontosabb és legkészebb szolgálattal és maradtam kitűnő tisztelettel

Herschkovitz Henrik
a Frister és Rossman
varrógépgyárnak megbízottja.

ZADOR LAJOS
divat terme
DEBRECZEN, főpiaczon városházépület.

Raktáram a jelen idényre már dusan fel van szerelve mindenféle

női felöltőkkel, mantillokkal

és a legújabb divatnak megfelelő tavaszi és nyári női ruhaszövetekkel és ezeknek kellékeivel; valamint gyári raktáru esernyő és napernyőkkel; ezeket a nagyérdemű közönség pártfogó figyelmébe ajánlom.

VÁLLFŰZŐK (miederek)

27 27

VÉGELADÁS.

Építkezés következtében, kilencz év óta fennálló divat és rövidaru üzletemet végkép felosztalom, és teljes

végeladást nyitok meg
minden az üzletemben levő cikkek

gyári áron alul adatnak el.

A midőn hálas köszönetemet f-jezem ki, helybeli és vidéki b. v. v. v. nek, eddigi szives pártfogásukért, szabad legyen e felhívásomat is becses figyelmükbe ajánlani teljes tisztelettel

BAUM MIKSA
piacz, Veszprémi féle ház.

27 27

NAPERNYŐK NAGY VÁLASZTÉKBAN.

Statistika!

Azon betegségek melyeknek a malata-készítmények, Hoff János féle rendszer, használtak a következők: köhögés, légső eszt, tüdőorvadás altesti bántalmak, elerőtlenedés, ideg, láz, vérszegénység, emésztési bántalmak. — A használtabb készítmények, malata-kivonat egészségi sör, malata-cukorkák, koncentrált malata-kivonat, malata-mel-cukorkák. Valamennyi a Hoff János találmánya és rendszere szerinti.

SZENVEDŐKNEK
becses figyelmébe.

Ezen kik már veszte voltak, ezen gyógyhatásos szernek köszönhetik életüket s örvendenek annak.

Nyilvános köszönőirat.

Egyáltalában a hirdetésekben igen kevés bizalommal lévén, nagyon csekéy reménnyel kezdtem el az ön malata-készítményeinek a használatát. De képzelje el azon örömet, mely családomban uralkodék, midőn az ön Hoff János féle koncentrált malata-kivonatának használata után már hónapok óta elvesztett egészségemet teljesen ismét visszanyertem, mellem oly egészséges a milyen ezelőtt még sohasem volt, a köhögés mely folyton gyötörtt el mult s már hála istennek egészséges vagyok! Hála köszönetem érte!

Babocsa, febr. 22. STEINER DÁVID.
HOFF János legtöbb fejedelmek udv. szállítója es. kir. tan. arany koronás érdemkereszt, porosz és német rendek lovagjának, Bécs. Graben Bräunerstrasse 8.

Nyilvános köszönőirat

Tek. ur! Ön kitűnő malata-kivonati-egészségi söre igen gyógyhatásos. Tíz havi nehéz betegségem óta pontosan használatom, visszanyertem erőmet. Mellékelve küldök 14 frt 60 kr. további 28 palack malata kivonati sörért.

Szeben, április 1882. TANGI VILMA.

Magas elismerések a Hoff János-féle malata-kivonatnak, császárok, királyok és hercegek által.

I. Vilmos német császár: „az ön pompás malata-kivonata.” Ferencz József osztrák császár „örömmel tüntetem önt ki.” A szász király: „a királyné anyjának igen jót tesz. A dán király: „gyógyhatást tapasztaltam.” A meklenburg-szerini nagyherceg: „elismerésemet.”

Hivatalos gyógyjelentés.

Csász. kir. szab. központi bizottság, stb. Flensburg. A Hoff János-féle malata-kivonati egészségi sör egészen kitűnő erőstő szernek bizonyult.

Witige őrnagy, a porosz kóroda képviselője.

Árak: Malata-kivonat egészségi sör 1 palack 60 kr. 13 pal. 7.26 frt. 28 pal. 14.60 frt. 58 pal. 30 frt. 1/2 kilo malata-cukorkák I. 2 frt 40 kr. 1/4 kilo 1 frt 30 kr. II. 1/2 kilo 1 frt 60 kr. 1/4 kilo 90 kr. III. 1/2 kilo 1 frt. 1/4 kilo 60 kr. Malata-cukorkák I. zacskó 60 kr. 30 és 15 kr. Malata-kivonat 1 üveg 1 frt 12, kisebb 70 kr. — Gyermek tápmalata-liszt 1 frt. Egy malata-fürdő 90 és 50 kr. 2 frton alól semmitem szállítatik. Az első valódi Hoff János-féle nyakoldó malata-mel-cukorkák két papírban vannak. Vevésnél csakis ilyenek kerendők.

Főraktár Debreczen: Csanak József fűszerk., továbbá Rickl József Zelmos Gerebly Fülöp és Varga Lajos uraknál. Nyiregyháza: Korányi Imre gyógy. Nagyváradi: Janky Antal. Nagy-Károly: Ujházy István, Keufmann Jakab, N-Bánya: Ifj. Orosz István. Szatmár: Jakó Mihály. Zilah: öz. Weisz Samu-né. H-Böszörmény: D. Nagy László továbbá az ország minden nevezetesebb gyógyszerárban.

Köszön

kátrányt

a legjobb minőségben zszindely- és deszka tetők behuzására, czulapok melyek a földbe ásatnak, továbbá: kerítések és gazdasági épülete befestésére ajánl

50 és 100 kilós
hordókban
a debreczeni légszeszgyár igazgatósága.

Nr. 278/2 84. szám.

Édes anyám, ki már éltet asszony, huzamosabb időn keresztül c-uzban szenvedett a nélkül, hogy segéyre talált volna. Véletlenségből azonban egy háziszér birtokába jutottam, mely nemcsak nekem szerzett gyógyulást, hanem jó anyámat is gyorsan megszabadította a fájdalmaktól. Hasonló bajban szenvedőknek hátából szívessen adok díjtalanul közelebbi utasítást.

Hilina M.
Bécs, I. Getreidemarkt 2.

EREDETI SINGER NEIDLINGER G. VARRÓGÉPEK

Debreczenben valódiak egyedül

Neidlinger G-nél piacz-utca 2145. sz.

Eladás 1 frt heti részlet, a tapasztalt oktatás ingyen, 5 évi jótállás mellett.

Mindenemű régi varrógép fizetés gyanánt elvállaltatik.

Minden más varrógép, mely itt mások által Singer név alatt árusítatik el az eredeti Singer gépek utánozmánya.

Szerkesztőség
Fiscz SIMON házában
HIRDE
előfizetési pénzek és
valamint a lap
minden közlemény
Bérmertelen levelek
fogad

XI. évf

Kezdik eg
(T.) Az
den mint két
és az egyik a
egy bebizonyít
azon állításán
szélsőbalon né
a cél és a p
Na hát hogy
vay párt mily
den, méltóztat
milyen egység
denütt, majd
venni. De tal
azt hisszük, l
szélsőbal két
bontása vala,
a szélsőbalold
is vége szaká
is számot vet
kell határozni
Csatár, vagy
tartoznak-e?
Mocsáry-Ugro
selőt? Mert h
már csakugya
ragasztani, eg
fogja, az bizo
Igen érde
bomlásoknak
rövid idő alatt
áll tehát az a
vajjon a Verh
marad-e még
a gondolkodó,
mérven van
számít-e valam
datlan és nyer
magát?
Annál inkább
hát, ha Verho
kesnek kínálk
s be nem bizo
a függetlenség
más, mint egy
ész, tudomány
s melynek ser
czélja, mint a
elleni háboru.

A „Debrecz
Viss
(Bánkban elő
Mikor, hol és
A szinthe
Nem
A csizm
Felsőb
Katoná Józ
4-ik felvonásáb
a kir
S
Bánk-bán, Magyar
Gertrud királyné
„A h
Költémér
Költémér
Mindkettőt
„Ha meghalok
L
Énekli
Helyárok: Zárt